

Еротични рисунки от частни колекции

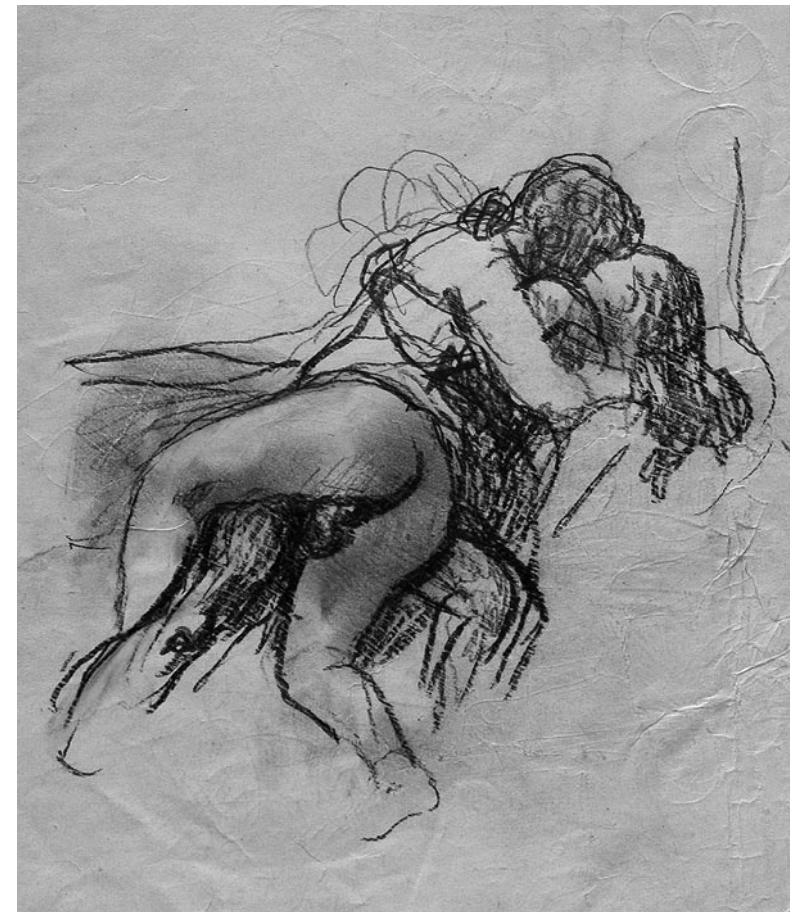
*Борис Ангелушев, Илия Беишов, Стоян Венев, Иван Кирков,
Никола Мирчев, Николай Шмиргела.*

Техните произведения се съхраняват във фондовете на най-големите ни музеи, репродуцирани са хиляди пъти по вестници, книги, учебници, каталози, показвани са в десетки изложби. Към имената им винаги се прилага дежурното „един от най-известните български художници“, защото те са наистина олицетворение на самата класика с целия авторитет и респект, който ѝ се полага. Представители на няколко исторически периода, отразили в изкуството си важни политически и социални особености на своето време, те безспорно са заслужили своето признание и известност. Но официалният образ на тези художници съвсем не изчерпва познанието за тяхното изкуство. То има своето не толкова тиражирано и неизследвано лице, което поразява с откровеност, с ирония, със страст, с художествени качества. Това са еротичните рисунки – реални и фантазни образи от интимния свят на художника. Така през призмата на своя интерес и вълнение от любовните сюжети тези автори попадат в дългата история на еротичното изкуство, наситена с творбите на най-знаменити артистични улове още от Древността насам. Еротичните им рисунки заемат пълноценно своето място в този контекст, черпейки вдъхновение от световната традиция в класически и модерни образци. Но прибрани в скритите папки на частни колекции, те са напълно недостъпни за публиката. Изложбата сега предлага рядък шанс за запознанство с тази интимна страна в изкуството на известните ни художници, традиционно белязана от неудобство и провокация към консервативния вкус територия на колекционерски пристрастия.

Изложбата „Скритите папки“ е организирана по инициатива на галерията на СИБАНК и е своеобразно продължение на експозицията „Хипотези на различието“ от 2004 година, в която бяха показани еротични графики и рисунки на български художници евреи.

Сега близо 30 рисунки с молив, туш, креда и акварел разкриват изненадващи нюанси на взаимодействието между нетипичен сюжет и отработен авторски почерк и стил.

Борис Ангелушев (1902 – 1966) е признат като основоположник на книгооформлението в България. През 1928 завършва приложна графика в берлинската академия по изкуства и започва работа като карикатурист и сътрудник на левия печат в Германия под псевдонима Бруно Фук. През 1935 се завръща в България и до началото на 60-те години на 20 век работи активно като илюстратор, плакатист и книгооформител. Освен многобройните серии рисунки с антифашистки сюжети, Ангелушев оформя корицата на първото издание на „Моторни песни“ от Никола Вапцаров. През 40-те години прави първите пропагандни плакати на лявата власт, след което заминава на фронта като военен художник. През 60-те илюстрира научнофантастична литература и списания.

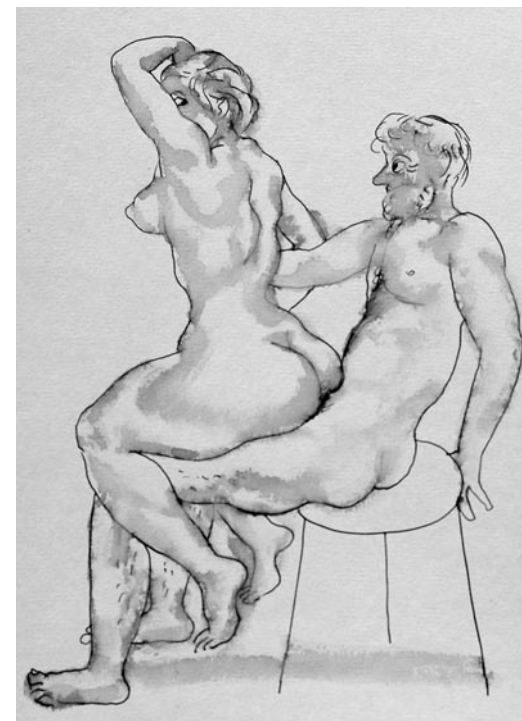

Живописец, график, илюстратор, карикатурист, пленителен оратор, музикант, публицист, **Илия Бешков** (1901 – 1958) е една от знаменателните фигури в историята на българското изкуство. С уникален почерк и творчески натюрел той създава собствена школа и традиция в рисуването, която мнозина от художниците ни следват и до днес. След кратко следване в Юридическия факултет на Софийския университет и преподаване в родния Долни Дъбник през 1921 Илия Бешков се записва да учи живопис в Националната художествена академия в София при проф. Никола Маринов. Още като студент сътрудничи като карикатурист на няколко сатирични издания. През 1930 става член на дружество „Родно изкуство“, а от 1945 преподава рисуване, илюстрация и оформление на книгата в Художествената академия. От 1953 до края на живота си ръководи катедра „Графика“ там като редовен професор, боготворен от студентите си.

Известен с битовите си сюжети и забавните селски типажи.

Стоян Вeneв (1904 – 1989) е една от рядко колоритните личности в родното ни изкуство. Той започва да се изявява интензивно като живописец, график и рисувач в общи изложби непосредствено след като завършва живопис в Художествената академия в началото на 30-те години на 20 век. Като ученик рисува карикатури за левите издания с псевдонима Пролетарче. Стоян Вeneв е един от основателите на Дружеството на новите художници. Стилът му непогрешимо се разпознава по заоблените обобщени форми и по тънката ирония в детайлите.

Иван Кирков (р. 1932) се изявява еднакво успешно и забележително като живописец, илюстратор, сценограф и плакатист. През 1955 завършва живопис в Художествената академия в София. Необичайно модерен и смел експериментатор, той става известен и много коментиран още с първите си участия в общи изложби в началото на 60-те години на 20 век. Дебютът му като художник в киното е през 1961 година с филма „Инспекторът и нощта“. Иван Кирков е автор и на декоративното оформление в чакалнята на Централна гара – София.

Дългогодишен секретар и председател на Съюза на българските художници, **Никола Мирчев** (1921–1973) е известен живописец, илюстратор и карикатурист. През 1948 завършва живопис в Художествената академия при проф. Илия Петров. Рисува предимно портрети и фигурални композиции и участва интензивно във всички общи изложби. Никола Мирчев е един от основателите на в. „Стършел“, на който сътрудничи до края на живота си. Публикува рисунки също и във вестниците „Отечествен фронт“ и „Работническо дело“. По време на неговия мандат като председател на СБХ през 1970 г. е построен известният изложбен комплекс на ул. „Шипка“ 6 в София.

Известен повече със скулптурните си произведения, **Николай Шмиргела** (1911–1999) се изявява също като илюстратор, критик и театрал. Докато заема поста директор на Националната художествена галерия (1959–1964), той основава постоянната експозиция от икони в криптата на храм-паметник „Св. Александър Невски“. Николай Шмиргела е също сред основателите на Дружеството на новите художници. Псевдонимът му е измислен от племенника на Георги Бакалов Ами Бакалов, който казва: „Не виждате ли, че откъдето мине, бръсне като шмиргел...“ Първата му скулптура „Работничка“ е показана през 1934 година. Повечето от произведенията му са на антивоенна и работническа тематика. Николай Шмиргела е и автор на монографичния труд „Скулптурата по нашите земи“.